

SV. LENART SLOVENOV

KOKOŠJA KUGA

Zadnje čase so naše gospodinjke zelo zaskrbljene, ker je paršila med kokoši znana bolezen kuga. U naših krajih ne redijo zlo kokoši, ker so pordelki sjerka an ušenice naših gospodinj velika. Kulokrat ni par hiši niti lire, gospodinja gre po jajce an ga zamenja u butjehi za sol ali kupi staremu očetu tobaka. Če bo pa boljezen uničila tudi ta pristranski izhod iz težav, bo življenje še buj temno. O boljezni so informirane zainteresirane oblasti, ki naj bi poskarbjele, de se boljezen ne raznese še u druge kraje.

SPODARSNJELO MU JE NA LEDU.

U špita u so muorli pejati 76 ljetnega Antona Bukovca, ker mu je spodarsnjelo na ledeni cjesti an si je zlomu desno nogo. Zdraviti se bo muoru mjesac dni.

AHTEN

NOU MOST U PARTISTANJU

Kumun e deliborou dodeliteu 600.000 lir za kostrukcjo novega mosta, ki iz glaune cjesti, na peje tu Partistanj. Most e koventá, zak' te stari e lesen an to ne more po njim voziti velikih pejzu. Tu Partistanju to nje dosti hiš, a tle so sousje judje, k. no djelajo suó zemjo an zatuó no majo dosti pardjelku za vozi !.

GORJANI

TU BRJEGU NA ČE ZASVETITI LUČ

Gorjanski. šindik e nam tele bót suruó, ke tole zimo na če zasvetiti električna luč še tu Brjegu. Kumun e že otejni dan milijon franke posojila. Anjelé to se čaka, ke no nardita koj prožete an ke no ložita njih dobro ujo še judje: do

PRAPROTNO

Gre za buojše, a ne zadost

Kakor znano, je naš kamun edini u Slovenjščini, kjer par zadnjih votacijonih ni zmagała krščanska demokracija. Vjedenli smo, imamo precej progresiunih ljudi a tajšne zmage u Prapotnem nobedan ni čaku.

Naši elctorji so u velikem številu dali voto socializmu an dobro je takuó. Ne samo, de nas ne sparjemajo več na kamunskih oficiah arogantni može, tudi nardilo se je več kot kaj dobrega. Po prvi korak, ki so ga nardili naši novoizvoljeni može je bio ta, de so nam znižali družinski davek (fogatik). Po pravili so že tudi cjesto, ki peje iz Prapotnega u Podrskije, ostala javna djela bojo paršila pa tudi u kratkem, na vrsto. Na usako vižo lahko porčemo, de se je situacion dosti zboljšala.

Naš kumunski konsej ne smije imeti nobednega strahu, naj gre do konca s svojim programom an u parvi varsti naj ne pozabi gorskih vasi. Vas Oborče an Kodromac sta dve zlo zapuščeni vasi, semkaj vodi obupna cjestá, če jo sploh lahko imenujemo cjesto. Dohod u Oborče je zlo težaven, z vozi je težkuó voziti an še peš se človek samo spotika ob kamenje, ki se vali iz hriba. Ljudje pravijo, de je bla ta cjestá enkrat dobra, a je že 30 ljet nobedan ne popravlja an zatuó si usak lahko predstavlja kajšna muora bit.

Kamun bi se muoru interesirati še za drugo rječ, morebit je tuó uprašanje malo delikatno, a usedno ga je trjeba pregledat do dna. Trjeba je zvjedati kakuó an po katjerem lecu so si patri na Stari gori polastil skoraj useh javnih obratov. Še do nedaunega so nekatjere družine živjele izključno od oštarije ali s prodajo kartolin an drugih spominu na svetišče. Rjes je, de so lokali last svetišča, a lahko bi pustili domače ljudi, de bi še naprej živjeli s trgovino ali oštarijo. Sada, odkar so preuzel patri use te obrate, je več družin zgubilo kruh. Kamunski može naj bi zatuó tudi tuó pogledali, morebit se bojo usmiljeni patri le usnili reuniti družin, ko jim bo kajšen dokazu, de imajo tudi ubuogi pravico živiti. Kor zatuó naredit use korake za dobrobit naših ljudi, ki so dali vot možem, ki so rekli, de bojo branili pravice ljudstva.

NEME

Kaj e kumun špendou za vas Neme

Za popravilo poti tu Nemah so lansko ljetu špendali cjerke 15 milijonu lir. Ljetos, tej k' ne pravijo, no bi muorli špendati še nih deset milijone za narditi odtočne kanale (fonjature) an druge manjša djela. Use kup za Neme to se če špendati nič manj kot 25 milijone franke.

Neme so mjele zlo bizunjo beti sište-

REZIJA

Važen sklep občinskega sveta

Letos bo dograjena strokovna šola — Mladini se obeta boljše življenje

brá uoja na stoji tu tjem, ke no dejta za dibant pal, djelo anu kak mijar franke po glavi. Tu malo besjed, električna luč na če beti parpejana tu našo vas, če ve mi plačamo almankuj dvje parti spež. Težko to je za nas von zborsati tekaj soute, a čemo narditi še ta sakrificih, zak' beti brez luči to e zarjes težka rječ. A ke no ne pridita uón potém našje demokristijanji s ton, ke ve votajmo zanje zatuó, ke smo je mi plačali dvje parti. Tále te na rječ, ke no nam bojo muorli riko- nošiti.

SOVODNJE

PADU JE NA OSTER KAMEN

Angel Mulloni je muoru po pomuoč u videmski špita u, ker je takuó nesrečno padu na njekšan ostar kaman, de se je močno presjeku desno stegno.

OGENJ NA BERNADIJI

Dne 28. decemberja te paršilo u hosti med Ramandoljem an Sediglo na gori Bernadiji do velikega ognja. Tla so be suha an zatuó ugašenje te bo zlo težko, a domačini so ga po večurnem djelu zadušili. Rječ preiskuje anjelé »Corpo delle Foreste« iz Cente, a še to se ne vje kuó to je krivo, de je paršilo do ognja.

Na zadnjem zasedanju občinskega sveta so naši može razpravljali o zelo važnih vprašanjih. Eno nvažnejših sklepov je seveda ta, da bodo v letošnjem letu do konca dogradili strokovno šolo u Ravenci. Vsi vemo, da omenjena šola stane do danes že precej milijonov in še precej jih bo treba, predno bo delo dokončano. A nič zato, takšno šolo smo resnično potrebovali. V novi strokovni šoli se bo naša mladina lahko naučila kakšnega poklica, postali bodo mizarji, tesarji, zidarji in drugi in tako bo zanje življenje manj trdo, kot je naše. Čez nekaj let, ko bo mladina prišla do poklica, se bo u naši dolini lahko razvila tudi obrt, ki je danes ni nikjer, razen če štejemo brusarje in lončevce, katerih je pa vedno manj in se bo ta poklic u par desetletjih najbrže popolnoma opustil. Danes ljudje ne dajejo več vezati loncev in tudi ne popravljat starih dežnikov, ker se jim to ne izplača in kupijo raje nove. Tu pa tam da kakšna žena nabrusi nož ali škarje, to je vse, a od tega ne morejo živeti naši ljudje. Torej ta obrt bo izginila in treba je pripraviti mlade fante na poklice, ki bodo bolj dobičkanosni.

Danes je pri nas u Reziji, ki šteje nad 3.000 prebivalcev, le kakih 20 obrtnikov ali kvalificiranih delavcev in si večinoma služijo kruh po svetu, ostali so pa težaki, ki so seveda najslabše plačani in najmanj iskani. To je zelo malo in zelo malo pride domov pomoči družinam, ki pridelajo komaj za eno četrtletje in morajo živeti zato u večnih stiskah.

Pa naj nam ne zameri g. župan, če smo primorani jamrati in povedati grenko resnico. Povemo zato, ker se nam smilijo ljudje, ki trpijo. Prav gotovo pa je, da se je stanje po tej zadnji vojni znatno izboljšalo, posebno če ga primerjamo s predvojnimi časi. Takrat je moral velik del naših žena, posebno one iz Učeje, prosjčiti po Furlaniji, da so mogle nasititi

lačne otročice in zdraviti mogoče bolnega ali delanezmožnega moža. Rezijanski koš, ki so ga nosile žene na hrbtu, da so vanj spravljale miloščino, je bil pred vojno dobro poznan povsod in znak velike revščine naše doline. Tako velike bede sedaj ni več, a s tem še ni rečeno, da so že rešeni vsi problemi, kot to večkrat čitamo u kakšnem časopisu. Nerešenih problemov imamo nešteto, a najbolj važen je sedaj ta, kakor smo preje omenili, dograditev strokovne šole, da bi prišla mladina do poklica.

Pohvaliti pa moramo iniciativo naših občinskih voditeljev, ker samo potom strokovne izobrazbe moremo pričakovati, da se bo življenje u Reziji izboljšalo.

Za izboljšanje gozdov

Občinska uprava je sklenila, da bo potrošila 630.000 lir za izboljševanje dela u občinskih gozdovih u Črnem potoku, Kurniku, Tam na Kopli, u Zeleni jami in Goslu. Ta dela so nujno potrebna, ker so u prejšnjih letih samo izsekivali, da bi pa kje kaj pogozdili ali popravili se pa ni nihče zanimal.

Tudi okoličo Učeje bi bilo treba pogozditi. Tukaj so kar celih 20 let samo izsekavali in nikdar zasadili nobenega novega drevesca. Pogozdovanje u Učeji bi bilo zares potrebno, ker tu je tudi mnogo ljudi brezposelnih in bi se jim tako pomagalo, da bi si zaslužili košček kruha. U Učeji so do danes napravili najmanj javnih del in zato bi bilo prav, da bi prišla na vrsto tudi ta vas, ker je najbolj zapuščena u občini.

POROKE. Poročili so se Beltrame Simeone u Giusto Marijo; Ch'nese Simeone u Clemente Emmo in Di Biasio Izidoro u Di Lenardo Ano.

SMRTNA KOSA U VISKORSI

Na zadnjega dne u ljetu je umar u Viskorši 80 ljetni Sinicco Uizo - Betét. Može je zadela paraliza an je po 14 dneh umar. K njehovi smartni pastej je paršilo usjeh šest sinou, od tje pet iz eštera, kjer no si uodinjuao usakdanji kruh. Ženi an sinovom renkega Uiza - Betita izrekamo naše sožalje.

NESRECA PAR DJELU. Kar je 60 ljetni Uizo Tomažin iz Brezej nesu ta hiši fašino darv, se je močno udaru u parst. Ker se je ferida začela gnjotiti e muoru u špita u jeti, kjer bo muoru ščepati 20 dni.

FOJDA

EN MUTUO ZA POPRAVITI CJESTO

Ljetos no če asfaltati še cjesto, ke uc peje skuozi našo vas. Lansko ljetu so to djelo nardili tu Campeju. Takoviš Fojda na če use drugače zgledati. Za to djelo kumun u če narditi dan mutuo, ki o bo muoru ga plačati tekom 30 ljet.

Tele zadnje dvje ljeti naš kumun e zadost naredu. To se pozna, ke senator Pelizzo, bratar našega šindika, e se interesou. An potle nje samo tuó, bližajo se spet politične votacijoni, zatuó senator Pelizzo, če bo teu spet beti votan bo muoru kej narditi. Na usako vižo usi tisti, ki nam pomagajo so huale urjedni.

TAVORJANA

Končno so razširil cjesto, ki iz razpotja med Čedadom an Tavorjano peje u našo vas. U kratkem bojo začel tud z asfaltiranjem cjesti an potle kar bo use nareto bojo gor postavili tud avtobusno zvezo med Tavorjano an Čedadom.

Tuó je zlo potrebno, ker iz Tavorjane do Čedada njemamo nobedne prometne zveze. Duó če iti u Čedad muora z lastnim vozilom. To pomanjklivost je potrebno odpraviti tud zavoj tega, de bi dali možnost neštjetim našim djelucem an djelukam iz naših vasi, ki djelajo u Čedade, de bi se tja pejali z autobusom.

SV. PETER SLOVENOV

Mali obmejni promet

Decembra mjesca 1956 je bluó skuož obmejne bloke u Nadiški dolini nad 10 tisoč prehodu. Skuož Stupco, kjer je blok parve kategorije, je šlo čez mejo 1868 italijanskih an 3328 jugoslovanskih državljanov; skuož blok u Učeji 52 italijanskih an 70 jugoslovanskih; skuož blok Most na Nadiški pri Platiščih 196 italijanskih an 1270 jugoslovanskih; skuož blok u Polavi pri Čepatiščah 141 italijanskih an 632 jugoslovanskih; skuož Solarje u Dreki 545 italijanskih an 632 jugoslovanskih; skuož Mišček 362 italijanskih an 286 jugoslovanskih državljanov; skupno je bluó 10.804 prehodu.

Če primjerjamo število prehodu z mjescom novembrom vidimo, de se je število znižalo za kakih 3000, ker ljudje, ki hodijo sem an tja, so venčpart dvolastniki an sadá ni več djela na puoju. Predvideva se kaj več prehodu tale mjesac, ker so paršli damó emigrantje, sevjeda če ne bo huda zima.

3 MILIJONE ZA CJESTE

Te dni smo zvjedali, de je država nakazala 3 milijone lir za nardit pujske poti u Nadiški dolini. U nekatjerih krajih so že pred ljeti začeli djelati te poti, a so muorali ustavit djelo, ker ni bluó zadost denarja. Troštamo se, de bojo sadá lahko do konca nardil usa začeta djela an začeli tudi nova.

NE MORE U INOZEMSTVO, KER NI »ROJENA«

Veliko zanimanje an govorice je uzbudila konstatacjo, de Ljudmila Sitar, ki sadá stanuje u Azli an hodi na špjetarski »Istituto Magistrale« se učit za maestro, ni upisana u nobednem anagrafu. Čeča se je rodila pred 19. ljeti u Kamenka (Rusija) an njen oče ni tam dau zapisat njenega rojstva. Kar je bla čediča še u povojih, so se njeni starši preselili z njo u Azlio na duom prastarega očeta an so tud potlje pozabil uredit zadevo u anagrafu. Sadá, kar je Ljudmila zaprosila za pašaport an je muorala predložiti use potrebne dokumente, je izvjedela, de nje nikjer zapisano, de se je rodila. Uso zadevo je preuzelo videmsko rodišče, ki bo poskarbjelo, de bo čča obstojala na tjelem svjeto.

POROKA. Poročila se je naša vaščanka Rina Manič u Alvize Toti doma u Čedadu.

BRDO

Trije kantirji od djela

Ljetos smo zares fortunani tu našim kumune. Ve djemo fortunani, zak' djelo par svej kiši, to e na fortuna za nas. Naš šindik u meretá beti pouno pohvaljen za njeá interesament. An rjes, če ve mamó tri kantirje od djela, tuó sousse zvuj taá, ke on u se poóni an u zna potouči tu te jušte urata.

Začnimo s kantirji: kantir za oštucjo zadnjega tronka cjesti Prjesaka - Zavrha. Tole zimo ta pot na če beti finišana. Takoviš našje Završani no če beti kontentani. Te poti so mjele tekaj bizunjo, tej usakdanjea kruha. Oni so izolani brez te poti; no ne morejo ne iti ne tu Viskoršo, ke na e ta najbuj bližnja vas, no ne morejo iti tu Brdo, ke to e centro od kumuna, an še za priti tu Njivico no mavó malo komudo. Nova pot na če to vas vezati z usemi okoliškimi vasmí. Za velenem, ke na pride, to se že čekara, ke no če lošti ore še kurjero, ke na če djelati pot Zavrha - Brdo an Viskoršo - Brdo. Zat to če beti zarjes no druo živjenje.

A škoda velika to e, ke tu Brde njemamo kumuna. Ke to tuó diventéj no bi tjeji priti z nami še Viskoršnji, zatuó to koventá, ke ve se poónimo za to rječ.

Tu Teru to e drui kantir, te ke no djelajo škulojo. Ta ne zarjes zlo koventala. Tu Podbrde paj azilo. Te u nje maso kontentou, zak' tu Podbrde te malo otruo, ke nu če hoditi tu uánj.

KAJ TO SE JIH RODOLO ONU KAJ TO JIH JE UMARLO

Našje menihí so zlo u štíči ljetos. No pravijo, ke če to bo šlo takolé indavant, dan menih u če čez par desetini ljet baštati za cjeu kumun. Malo otruo, to se rodi, usjeh skupaj te se rodilo 9, umarilo pa 27. To e na difarencija za 18, an tuó to nje malo. An takoviš, če to bo takole indavant no mavó ražon rječ, ke čez nih 20 ali 30 ljet to nas če beti malo judi tu našem kumunu. A kea na e kolpa? Naših judi suorno ne. Kolpa na e tje, ke no partisnejo naše judi iti se kruh uodinjat po svjeto an ke takoviš no ne morejo se plantati fameje.

Bal to bo djelo ta na naših domačih tleh to bi tjelo beti use drugač.

Žvepleno - apnena brozga

V sadjarstvu je zelo priporočljiva, saj jo lahko nadomestimo druga škropliva, ki so običajna za škropljenje sadnega drevja pozimi. Poleg tega si žvepleno-apneno brozgo lahko pripravimo sami doma in sicer tako-le:

Za 100 litrov brozge je potrebno:

- 10 kg živega apna ali 13 kg gašenega apna,
- 20 kg žvepla, najbolje »ventilato«,
- 100 l vode,
- železen kotel.

Apno stresemo v železen kotel, dolijemo par litrov vode, vrhu stresemo žveplo in mešamo. Polagoma dolivamo po nekoliko vrele vode, da se mešanica lažje zmeša.

Nato zakurimo pod kotlom in zlijemo vanj ostalo vodo, to je 100 litrov manj, ono, ki smo jo že uporabili. Moramo pa v kotlu neprestano mešati, ker bo sicer žveplo sililo na vrh. Čim začne vreti, zmanjšamo ogenj in med neprestanim mešanjem kuhamo še 40 minut.

Ko je brozga dobila rdečo, česnjevo barvo, ko se ne peni več ter nastaja na vrhu

ZANASE gospodinje

ČE GOJITE LONČNICE, POMNITE:

- da žive vaše lončnice kot vi. Pazite na njihove potrebe — imele boste z njimi veselje!
- da bodo uspevale le, če bodo na primeren prostoru; svetel, prijazen prostor večini cvetic najbolj ugaja;
- da potrebuje za svojo zdravo rast svetlobo in zrak, rodovitno zemljo in pravo mero vode;
- da mnoge cvetice potrebujejo direktno sončno svetlobo, nekatere vendarle uspevajo v senci;
- da nekatere vaše lončnice pozimi potrebujejo hladne prostore, druge zopet tople. Ne prežite tega!
- da morate zalivati le takrat, kadar cvetlice res potrebujejo vodo, ne pa kadar slučajno utegneta. Če so v suhem zraku, poskrbite liste in cvetove s postano vodo.
- da jih morate presaditi, kadar potrebujejo novo zemljo; presadite jih po potrebi v večje, ne pa prevelike cvetlične lončke.
- da morate zatreti škodljivce, ki so se razpasili na vaših lončnicah;
- da uspevajo le tam, kjer lahko ugodite vsem njihovim zahtevam za uspešno rast v dovoljni meri;
- da je bolje, da gojite manj lončnic, a tiste s potrebno skrbjo in ljubeznijo; skrb in ljubezen vam bodo vračale s svojo lepoto in toplino, ki jo bodo vnesle v vaš dom.

Očistite sadno drevje

Sedaj je čas, da si ogledate do dobra vse sadno drevje in da ukrenete potrebno. Raste na drevesih mah in lišaj, ali se ovija debela bršljan? Marsikje je tako. Izkoplajte, da ga uničite v korenine. Ni dovolj, da prerežete samo glavne žile. Lišaj in mah morate odstraniti istočasno s štrlečo skorjo, starim lubjem. Za to opravilo si nabavite posebno strguljo, še boljša pa je posebna rokavica iz žice, ki ne zarjavi. Kar ste ostrgali ne smete pustiti pod drevesom in tudi ne vreči na gnoj, temveč na ogenj: v ostrganem je namreč mnogo zalege različnih živalskih in glivičnih škodljivcev.

Ko boste nekako očistili oziroma uredili deblo in glavne veje, ogledajte si krono. Marsikatera veja bo nalomljena ali pa že suha. Odžagajte jo z drevesno žago ali s kakšno drugo žago, ki ima tanko rez. Če rabite drugo žago, morate robe narezane mesta obrezati z ostrim nožem. Tega ne opustite nikdar, če naredite drevesu kakšno rano.

Kako urediti drevesno krono? Mogoče se kakšne veje gulijo, ker se križajo. Vsaj eno odstranite! Poglejte, kako veje rastejo in kako bi krona izgledala, ko bi se veje razvile. Ali ne bo kakšna veja napoti, ali se ne bo gulila v kakšno drugo vejo? Storite prav, da takšno vejo takoj odstranite, ker s tem sedaj naredite drevesu malo rano, pozneje bi ta bila velika.

Vse večje rane morajo biti obrezane in zamazane s cepilnim voskom, da se ne bi drevo na istem mestu začelo sušiti.

Razumljivo je, da morate z drevesa odstraniti vse osušene plodove, ker ti so le go boleznij. Tudi izpod drevesa odstranite vse plodove; ne pustite jih tam, da se gnijejo, ker drugače bodo žarišča novih bolezni.

Ko bo drevo očisto in krona urejena, potem morate izvršiti zimsko škropljenje.

Ali ste pretočili vino?

Ce je vino že čisto, v kozarcu prozorno in nima nobenega sladkega priokusa, potem ga čimprej pretočite. Od drozja ne bo vino nič pridobilo, lahko se bo samo kvarilo. To ni res, da drozje vinu koristi. Preden pa vino preočite, preizkusite ga na stanovitnost barve. Dajte vino v kozarec in tega postavite v omaro ali na sod in ga opazujte. Če vino v teku treh dni ne spremeni barve, potem je barva stanovitna. Če spremeni barvo, to je če postane rjavo v teku 6. ur ali še prej, dodajte mu metabisulfit in sicer po 15 gr na hektoliter. Če porjavi še pozneje, potem dodajte samo po 8 gramov. Ta količina pa je priporočljiva tudi za ona vina, ki ne porjavijo. Metabisulfit obesite v pladneno vrečko pri vohi v sod, in sicer samo toliko globoko, da je vrečka komaj še pokrita z vinom. Ne pomagajte pogrezati vrečice bolj globoko, ker metabisulfit deluje navzdol in prav malo navzgor.

Ce ste dodali vinu metabisulfit, potem vino po 8. do 12. dneh pretočite in sicer na zraku: vino naj teče skozi pipo v posodo, ki jo držite nad posodo, v kateri je vino. Ne smete pa žveplati ne z žveplom in ne z azbestnimi trakci vina, ki je dobilo metabisulfit.

Dobro naredite, če par dni pred pretakanjem odprete kletna vrata in okna, da se vino premrazi. Mraz bo stisnil vino in one snovi, ki bi se plavale v vinu, se bodo pogrezale v drozje.

Seveda smete premraziti samo taka vina, ki niso prav nič sladka, ker sladka premrazena vina postanejo rada vlečljiva. In če je vino še sladko? Ali naj se pretoči tudi to?

Danes še sladko vino je potrebno prevreti - dodati kiselih glivic in kuriti ali pa prodati. Za naše kletarske razmere je svetovati predvsem prodajo. Kdor ima

Za ženo in dom

Gospodinski nasveti

Skarje nabrusite, če z njimi nekajkrat režete po vratu steklenice.

Zarjavele matice pri vijakih lažje odvijete, če jih primete s smirkovim ali steklenim papirjem.

Perilo iz novega blaga morate oprati posebej. Apretura, ki je v blagu, napravi vodo trdo, v tej pa perila ne morete lepo oprati.

Ženske z občutljivo kožo ne prenesajo volnenih oblačil. Pomagajte si tako, da volneno obleko znotraj podložite s stariimi svilnenimi nogavicami.

Belih celuloidnih glavnikov ne smete čistiti v vroči vodi, ker potemne. Najbolje jih očistite v salniakovi mlačni vodi in jih takoj do suhega zbršite z mehko čunjno.

Stare ponošene nylon nogavice lahko dobro uporabite v gospodinjstvu. Če odrežete obnošena stopala, si iz zgornjih delov naredite vrečice, ki ne propuščajo zraka. V nje lahko shranite suhe gobe, suho sadje in podobno in obesite na zrachen prostor.

Tudi klobčiče volne spravite v take vrečice in tako bo varna pred molji.

SEDJAJ GNOJITE PŠENICI S SOLITROM

Naši kmetje zelo cenijo soliter, pa naj si bo to čilski (nitrato di soda) ali pa apneni (nitrato di calcio). Više cenijo prvega, ker ga že več let poznajo, a enako vreden je tudi drugi.

Tudi pšenici naši kmetje prav radi pognojijo s solitrom, samo da ga trošijo mnogo prepozno, to je komaj konec februarja ali pa šele v marcu. Izkušnja pa pravi, da se s solitrom ne sme gnojiti prepozno, ker pospešuje dušik rast zelenih delov in s tem ustvari nagnenje k polegavanju in tako pšenico tudi rosa razgrabi. Zato se izognemo, če trošimo soliter bolj zgodaj, in sicer med zimno, najboljše v januarju. Če je količjak vreme ugodno, pšenica izkoristi nudenji dušik (soliter daje rastlinam nujno potrebno dušik), si okrepi korenice in ter nastavi močno podlogo za stebela.

Najbolje bo, da za gnojenje določeno količino solitera razdelimo na dva enaka dela. Enega raztrosimo v prvi polovici, drugega pa konec januarja.

Tudi z gnojnico lahko sedaj polijemo pšenico, kar v nadaljnjih mesecih ne bo več priporočljivo. Učinek gnojnice je zelo podoben solitrovemu.

Česnik in čebula

Česnik ne trpi od mraza in zato ga lahko že sedaj sadimo. Nekateri so ga tudi že davno posadili.

Kdor hoče pridelati lep česnik, ga mora zgodaj saditi v globoko obdelano in pognojeno zemljo. Posamezne stroke za

Pozimi je čas, da zboljšate zemljo

Zemlja je zelo občutljiva materija, ki se v rokah nevednega človeka hitro skvari. Zaradi tega je danes na svetu nešteto ustanov, ki proučujejo zemljo in na osnovi zaključkov dajejo pridelovalcem praktične nasvete za ohranitev njene rodnosti. Rodna zemlja je zdrava in je prijetno rastišče vrtnim rastlinam. Ako je zemlja zakisljena in zbita ni od nje dosti koristi, ker so pridelki kljub skrbni negi nizki. Zato si morate nenehno prizadevati, da bo zemlja ostala zdrava in v dobri moči. Predvsem je treba zemlji vračati hranilne snovi, ki so se kakorkoli iz nje izgubile.

Zelo važno izboljševalno sredstvo za težke zemlje je apno. Kot rastlinska hra

je poigral nedoržen nasme. Ko se je smejala, je bila še lepša. Čez bujne prsi sta ji ležali kiti vransko črnih las. V pasu je bila tenka. Noge je imela tako lepe, kot da bi jih naredil sam Michelangelo. Ponudil ji je desnico in jo pritegnil k sebi. Sedla je k njemu. Držal ji je roko in ji gledal v oči. Tresel se je po vsem telesu. Bil je preveč plašen in boječ. Manjkalo mu je poguma. Pustil je njeno roko in se sramežljivo obrnil v stran. Hladen vetrič je zapihal od Sv. Martina, dvignil in zviljal Cirilove kodraste lase. Oba sta molčala. Irena je zamišljeno gledala, kako se vetrič poigrava z njegovimi lasmi. Vedela je za Cirilovo misel in željo. Ne, tudi če bi jo bil objel in poljubil, bi se mu ne branila. Preveč ga je imela rada. Sedaj je premišljevala, kako bi ga rešila iz zadrege. Hotela je spregovoriti, toda beseda ji ni šla iz grla. Stisnila je pesti in pogledala proti Matajurju. »Matajur ima klobuk, dež bo.« je rekla polglasno.

»Lahko da bo,« je glasneje odgovoril Ciril, »pojdiva v Globočak, tam je polno suhih drv, jih bova hitro nalomila.«

Molče sta vstala in odšla. Do Globočaka je kakih deset minut hoje, a mlade noge kadar se denejo na pot, hitro tečejo. V hipu sta bila tam. Po sredi Globočaka teče potok; tostran in onstran je bilo

mного suhih vej.

»Poglej, leskove in bukovke so, kako so lepe. Takšnele so prave za kuhanje »strukljev,« je rekel Ciril in z veseljem pogledal po suhih vejah.

»A so prave tudi za kuhanje krumpirja,« je v smehu odvrnila Irena. Začela sta jih lomiti. Skladala sta jih za gabrov grm. Kup je hitro rastele. Še malo, pa bo dovolj za oba. Na desni strani potoka je bila debela bukev baba(2), ki je imela mnogo lepih osušenih vej. Irena se je spustila kakor verica čez potok, splezala na skalo in prišla do bukev. Prijela se je za vejo, splezala nanjo ter se prijelala za drugo. Ta pa je bila pri deblu trhla, odlomila se je in padla v potok. Sreča, da je bila Irena hitra kot blisk, zagrabila se je za spodnjo vejo in obvisela nad potokom.

»Ciril, Ciril, na pomoč!« je prestrašeno zaklicala.

Še z očesom bi ne utegnil treniti, ko je bil Ciril že pri njej. Hitro je splezal na skalo. Pod skalo je bil prepad, pod bukvu, za skalo pa mehka črna zemlja pokrita z listjem; z vrha skale je Ciril segel Ireni komaj do pasu. Krepko jo je prijel. Ona je zatrepetala. Potegnil je, a ni mogel obdržati ravnotežja. Oba sta padla vznak na listje pod bukev. Ko se

IZIDOR PREDAN:

Usodni intermezzo

Ljubezenska zgodba iz življenja beneških Slovencev

Irena Potokarjeva in Ciril Hulmin iz Laznice sta si bila že od otroških let do brzi prijatelja. Ko so se otroci igrali in lovili po bližnjih travnikih, sta bila vedno skupaj. Kako sta bila srečna in vesela, ko sta na travniku pod klancem trgala marjetice in druge cvetlice! Vse jagode, ki jih je kdaj koli nabral Ciril, jih je prinesel Ireni. Bila sta pridna in ubogljiva, sreča in veselje svojih staršev. Če je stopla učiteljica v šoli enega izmed njiju, je bil drugi bolj užajen kot tisti, ki je bil tepen. Otroci so včasih potegnili Ireno za kite, da bi užalili in razdražili Cirila. Tisti pa, ki se je drznil storiti nekaj takega, je bil vsakokrat tepen od njega. Zmerjali so ju, da sta ljubček in ljubica, a za to se nista sramovala, kakor bi se bili, morda, drugi otroci.

Končala sta osnovne šole in začela delati, kot drugi, na gruntu. Pridno sta pomagala svojim pri vsakodanem delu. Ko so kmetje iz vasi potrebovali mladince, da bi jim nosili gnoj po njivah, sta bila gotovo med njimi tudi Irena in Ciril. Sku

paj sta hodila, skupaj počivala, ko jima je bilo težko, se morilo pogovarjati in se nedoržen smejala, Ciril ji je vsakikrat pomagal naložiti v vilali gnoj v koš. Bil mu je hvaležna. Rada ga je imela. Leta so minevala. Tudi Ciril in Irena sta postaršela. Oba sta se seboj in stopila v družnost. A skozi in skozi ju je vezalo nekaj čudnega, nevednega. Nista še znala odkriti drug drugemu svojih čustev, a nju oči se se že prav dobro razumele. Pušica ljubezni je bila že oba zadela. Njemu je bilo osemnajst let, nji pa šestnajst.

Zgodilo se je nekaj časa. V tem času imajo pridni kmetje glavnino krumpirja, okopali že za seboj. Okopali so krumpir, ki je več okrog trt in opleli žito. Ostalo je vili drva ko mesec dni časa, da bi pripravili gručah za poletje. Mladina je v velikih ter z hodila pod hrib Sv. Martina, nosila pa ni vlakami(1) vozila drva v vas. Tisti, ki niso imeli posekanih drv, so pa našli in dražje. Med te sta spadala tudi Ciril

za naše mlade bralce

Polh je zaspal

Jesen prihaja v deželo. Po pokošenih travnikih jo naznanjajo jesenski podleski. Po vrtovih jo pričakujejo jablane in bruske s sklonjenimi vejami, obloženimi s sladkimi rumenimi in rdečimi plodovi.

Tudi gozd se je pripravil na njen prihod. Preoblekel se je. Zeleno obleko je zamenjal z zlatorumeno. Stare, mogočne bukve pa so pripognile veje, saj zlepa ni so nosile toliko žira kot letos. No, teh plodov so bili najrazličnejši gozdni prebivalci nadvse veseli. Vsak dan so se gostili z njimi — eni podnevi, drugi ponoči.

Veverice so čez dan pridno glodale okusni žir in ga spravljale v dupla in razpoke. Pozimi jim bo prav prišel. Tudi šoje so bile vsak dan v bukovju. Letos so poskrile tega plodu v razpoke in za lubje kot malokdaj.

Ko pa je gozd objela noč, so se prebudili stari stanovalci — polhi. Ves dan so prespali v starih bukvah, kjer so imeli ležišča. Šele ko se je povsem znočilo, so prilezli iz skrivališč. Takoj so si šli iskat hrane. Eni so se spustili kar na zemljo, drugi pa so zlezli med veje. Oprezno so se splazili do žira in ga luščili iz ježic. Pri tem so s sprednjimi nožicami držali robati plod in ga sede glodali.

Nekje je bilo starih, izkušenih polhov, veliko pa jih je to leto žir okusilo prvič. Močno jim je teknil. Vsako noč so bili bolj rejni, bolj okrogli. Vsako noč pa jih je tudi nekaj zmanjkalo in nikdar več se niso vrnili. Največ so jih polovile sove. Tudi velika uharica je vsako noč priletela po debele, sive živalce. Kuna in dihur sta se redno gostila s polhi. Pa tudi v pasti, ki so jih nastavljali polharji, se jih je nemalo ujelo. Vse bolj so se redčile njihove vrste. Tako je od sedmih mladičev, ki so prišli na svet med koreninami stare bukve, ostal le še en sam. Štiri je pobrala lesna sova, dva pa kuna. Neke hladne jesenske noči pa še tega ni bilo več na spregled. Ko se je znočilo, se

Kaj je slava

Nekoč so vprašali Viktorja Hugoja, kdaj je svojo slavo najbolj občutil. In veliki pesnik je povedal:

»Ko sem se nekoč po izdatni zabavi v zgodnjih jutranjih urah vračal domov, me je nenadoma zgrabila silna potreba, ki sem jo moral utesiti takoj, čeravno sem bil že pred vrati lastne hiše.

Tisti trenutek je prineslo mimo preprostega delavca, ki je bil namenjen na svoj posel. Pogledal me je in zaklical:

»Pacek. Ravno pred hišo Viktorja Hugoja moraš...!«

»Nikdar nisem bil tako ponosen! Ta vzklik mi je pomenil več kot sedež v Akademiji!«

Je Ciril obrnil, so bile Irenine ustnice tik pred njegovimi. Srečala sta se z očmi. Nji so zadrhtele prsi. Obema je zavrelo v glavi. Njune ustnice so se združile v dolg in strasten poljub. Takšne sladkosti nista še uživala v življenju. Oba bi bila rada ostala za vedno v tem divjem, a hkrati nedolžnem objemu. Prva se je zresnila Irena. Izvila mu je glavo in skri-la ustnice tako, da jih je pritisnila na njegova prsa.

»Še, še, Irena, še« je divje ponavljal Ciril.

»Počakaj, da pridem do sape, saj si me skoraj zadušil.« je zadovoljno odgovorila Irena. Povedati je hotela še nekaj, z ni utegnula. Rahlo ji je dvignil glavo in jo še enkrat hlastno poljubil.

»Oh, Irenica moja, kako sem vesel, kako te ljubim. Oh, če bi se bila že zdavnaj obesila na vejo... Ali si moja? O draga... Ali me imaš rada?« Vse to je govoril kakor v snu.

»Tvoja sem, za vedno sem tvoja.« je šepetala ona. »Rada te imam bolj ko vse na svetu. Ako bi ne bilo tako, bi se ne bila pustila poljubiti, kakor se nisem pustila drugim.«

»Ali si res moja? Pokaži kako in koliko si moja... Pokaži kako me imaš rada.« »Na, poglej, vsa sem tvoja.« je rekla in ga objela; »a ti, ali me res ljubiš, ali

je še predramil, zlezel po duplu do odprtine in pokukal v noč, toda takoj je spet zlezel nazaj na mehko, z mahom postlano posteljico. Nekaj z njim ni bilo v redu: nič lačen ni bil, pa kar spal bi še. Nekajkrat se je še zasuskal na mehkem mahu, potem pa se zvil v klobčič, položil košat repek čez glavo in spet zaspal. Spal je vso noč in ves dan. In ko se je spet znočilo, se naš polh ni nič več prebudil. Srce mu je začelo prav počasi biti in tudi dihal je le rahlo in počasi.

Ko je začelo odpadati listje, so ga jesenski vetrovi zanesli nekaj tudi v duplo na našega polha. Pod listjem bo prespal vso dolgo zimo. Šele toplo pomladansko sonce ga bo zbudilo iz zimskega spanja.

Anton Polenec

FRAN MILČINSKI

BUTALCI PIHAJO KAŠO

Butalci niso kar za pečjo čepeli, nego je marsikateri s škornjem stopil v svet in prinesel marsikaj koristnega iz tujine.

V onem času, ko Butalci še niso poznali prosa, se je zgodilo, in se je vrtil butalski prvak vrnil z zadnje poti, čez ramo mu je visela bisaga, v prednji malhi je imel proso, vzad pa kašo. In je razodel začudenim Butalcem: »Možje, ali veste kaj je proso? Proso bomo sejali, iz prosa bomo delali kašo - in boljše jedi na svetu od zabeljene kaše ni! Dajte pre-pričajte se!«

Ukazal je doma, naj hité in skuha jo kašo. Sredi trga pa je dal prinesiti mizo, nanjo so postavili skledo s kašo, ki je bila prekrasno zabeljena, da se je daleč svetila v soncu. Zraven skleda je ležala žlica in so bili povabljeni vsi Butalci, da bo vsak enkrat zajel in poizkusil neznano dobroto.

Pa so prihajali Butalci in se vrstili in gnetli, da drug za drugim zajame in nese v usta, in je vsak moral hitro oddati žlico drugim rokam, ki so se že stezale za žlico. In je hodila žlica kakor blisk svojo pot iz rok v usta, iz ust v roke, in ni poteklo časa za očenáš - že je bila skleda prazna in so imeli vsi Butalci opečena usta.

Kajti je bila kaša silno vroča, pa je nihče ni utegnil pihati, ker se je mudilo za žlico. Zapomnili pa so si Butalci vročo lastnost kaše in ko so bili vsejali proso in jim je lepo vzkliklo in z bogatim latjem budilo najlepše nade, so se zbrali ob njivi in od daleč pihali v latje, da ne bo kaša prevročna.

Imajo pa Butalci nevšečne sosedu. Tepančane, in je mimo njive prišel Tepan-

pa sedaj, ko si okusil sladnost poljubov, ne boš maral več zame? Vedi, da si bil prvi ti. Tebe sem pustila, ker te imam rada, a vedi, da ne smeš hoditi za drugimi dekleti. Ne smeš nikoli pozabiti name!«

»Nikoli te ne bom pozabil.« je svedčano objubil Ciril in kar naprej poljuboval Ireno. Stiskala sta se, objemala in poljubovala, ne da bi se zmenila za blisk in grom, ki sta divjala nad njima. Črni oblaki so se vili nad Matajurjem in se zaganjali grozeče proti Sv. Martinu. Šele prva kaplja dežja ju je prebudila iz sladke omane. Skočila sta pod skalo, ki jima je nudila prijetno zavetišče. Vsula se je ploha. Bila je silovita, a ni trajala dolgo. Nad Kukom se jima je zopet nasmejalo sonce. Hitro sta nabrala drva v šope, jih zvezala in jih položila na vlako. Ciril jo je prijel za držaje in odpeljal. Vlaka je hitro tekla po namočenem klan-cu. Irena ga je komaj dohajala. Pol ure potem sta bila že doma.

Od tistega dne je zahajal Ciril bolj pogostoma h Potokarjevem. Potokarjeva prava, Irenina mati, je takoj uganila, zakaj je pospešil obiske. Nič ni nasprotovala, saj je Cirila poznala vsa okolica kot pridnega in poštenega fanta. Tudi Hulmi-novi starši, ki so zvedeli za sinovo namero, so bili zadovoljni.

IGO DRUDEN:

USPAVANKA

Od Seshjana do Devina

miška nese vedro vina:

nana — nina, nana — nina.

Od Devina do Stevana

spremlja mucka jo zaspala:

nina — nana, nina — nana.

V Doberdolu psiček Kuži

se za stražo še pridruži:

nana — nina, nana — nina.

Vsi trije zdaj: copi, copi

v temi padajo kot snopi:

nina — nana, nina — nana.

V Mirnu daleč pri Gorici

tam doma so naši strici:

nana — nina, nana — nina.

Psička, mucko, miš vlovili,

vedro vina pa popili:

nina — nana, nina — nana.

SLOVENSKA NARODNA PRAVLJICA

ZLATOROG

Pripovedujejo, da so nekdaj po planini ob Triglavu prebivale bele žene. Bile so dobrosrčne. Večkrat so se prikazale v dolini in pomagale ljudem v stiskah in nadlogah. Pastirje so učile spoznavati zdravilne moči raznih zelišč; po golih skalah je rastle po njihovi volji sočna trava, da se je napasla siromakova koza. Ni so pa imele radi hvale. In nihče ni smel v kraje, kjer so prebivale - prepodile so ga s hudo nevihto.

Po sončnih rebrih so se pasle njihove divje koze, ki so bile bele kakor sneg. Če se je kdo približal nepozvan, so te koze nanj nalomile skale z gorskega roba. Vdih jih je močan kozel. Ker je imel zlate rogove, so ga imenovali Zlatorog. Bele žene so ga bile začarale zoper vsako škodbo - njegova kri je imela čudno moč. Ako ga je zadelo lovčeva krogla, je zrasla iz vsake kaplje krvi, najsi je padla tudi na skalo ali sneg, čudovita triglavska roža, ki mu je takoj vrnila zdravje, ako je poizvil le en sam list. Še večjo moč pa so imeli njegovi zlati rogovi. Komur bi se posrečilo dobiti Zlatorogov rog, ta bi imel ključ do vseh zakladov zlata in srebra, ki jih straži mnogoglava kača v gori Bogatinu.

Zelja po tem bogastvu je napotila tudi lovca iz Trente, da se je odpravil v gore loviti Zlatoroga, ker ga je zasmehovala lepa hči krčmarja. Globoko užaljen je odšel iz krčme, da bi dobil Zlatoroga. Na poti ga je srečal zeleni lovec, »ključu ob Bogatini so najni!« Pot so kazale čudne rože, ki so zrasle iz Zlatorogove krvi.

Ali Zlatorog je že použil list triglavske rože in se z novo močjo obrnil proti sovražnikom. Njegovi rogovi so se svetili kakor sonce. Omamljen od bleśka je pogledal trentski lovec v brezno - zavrtelo se mu je v glavi. Zlatorog je skočil proti njemu in ga pahnil v globino, kjer se je ubil. Zeleni lovec pa je izginil.

Bele žene so se po tem dogodku podale v druge kraje. Z njimi so odšle tudi bele koze. Zlatorog je z rogovi razril cve-toče livade — lepi pašniki so izginili in sedaj so tam skačnate puščave. Še dan-danes se vidijo v skalnatih tleh vtisi njegovih zlatih rogov.

V. JERAJEVA:

KRALJ MATJAŽ junak slovenski

Kralj Matjaž, junak slovenski,
Kralj Matjaž, ki v gori spi,
strašne sive brke ima,
doje cele valte tri.
Milion vojakov ima,
vsi krog njega zbrani so,
radi bi se vojskovali,
pa preveč zaspali so.
Jaz pa sedem na konjca
in pojaham v goro to
in pocukam Kralj — Matjaža
za muštake in brado!

Takrat je bilo hudo

Takrat je bilo hudo naši mami, ko je vso noč šivala hlače za fante in sešila par zelo lepih, novih in jih še po polnoči izlikala in se kar z veseljem zagledala vanje. Pa jih ni bil fant jutraj nič vesel. Cemeril se je, repenčil in topotal z nogami, češ da so okorne in predolge. In je stopil skrivaj po škarje in jih odrezal prav visoko gor nad kolenom. Pa kako odrezal! Mamin trud ene noči je pre-rezal.

M. Kmetova

Odgovorni urednik: Tedoldi Vojmir
Tiska: Tiskarna L. Lucchesi - Gorica

Tako sta sedaj Ciril in Irena živela drug za drugega. On, če je le imel nekaj časa, je tekel h Potokarjevem. Ko ga ni bilo pri kosilu ali večerji, so vedeli, kam ga iti klicati. Ker je bila Cirilova družina zelo poznana in je imela mnogo so-rodnikov v okoliških vaseh, je izvedela kmalu vsa občina, da se ženi pri Potokarjevih. Mladina snubcema je šlo vse prav in gladko. Ona se ni ogledovala za drugimi in on je bil zadovoljen z njo. Toda zgoditi se je moralo nekaj, česar nista pričakovala. Življenje pač je takšno: ima svoje skrivnosti in nikoli ne pove, kaj bo jutri. Okoliščine, razmere in usoda je ločila tudi ti dve mladi srei, ki sta utripali drugo za drugo.

Pred poroko si je želel Ciril popraviti hišo. Med drugim je bilo treba podreti ognjišče in postaviti štedilnik. Za vse to pa je potreben denar. Ni ga imel. Kje naj ga vzame? Odločil se je, da pojde delat v belgijske rudnike kakor drugi fantje. Ko bo zaslužil dovolj denarja, si je mislil, se bo vrnil, popravil hišo in se poročil. Prijavil se je, da bi šel v Belgijo. Potokarjevi pa so odločili, da bo Irena šivilja. Hodila se je učiti v dolino, v Rav-nico, že pred Cirilovim odhodom. Ko se je vračala, ji je Ciril hodil naproti, da bi je ne bilo strah.

Nekega večera jo je nestrpno pričako-

val v Ovčjem potoku. Ko jo je zagledal, da gre po poti navzgor, je vrgel kamen v vodo, da bi ga opazila. Voda je pljusknila in oškropila Irenino krilo. Ni se utegnila prestrašiti, kajti, ko je dvignila glavo, je zagledala svojega drugega, ki jo je čakal sedeč na okroglem kamnu. Zasmejala se je in takoj je bila pri njem.

»Dober večer.« je rekel, »zakaj si tako pozna danes?«

»Imeli smo dosti dela.« je odgovorila. Ovčji ji je rekel okrog vratu, jo ljube-znivo pogledal in poljubil. Nato sta molče nadaljevala pot. Irena je videla, da njen dragi ni tak, kakor druge dni.

»Kaj mi boš povedal lepega?« je ona spregovorila, »kaj ti je danes, da tako trmasto molčiš?«

»Premišljeval sem, kaj naj začnem. Povedati ti moram nekaj, kar te gotovo ne bo razveselilo, če me imaš rada.«

»Kaj, morda je prišlo.« ... je vprašala s tresočim se glasom.

»Da sporočim ti mi, da moram jutri na pot. Upam, da me zdravniška komisija v Milanu ne bo odklonila.«

Cirilove besede so tako zadele Ireno, da se je morala ustaviti. Vsa tresoča se ga je oklenila. Z vso ljubeznijo ga je objela in drgnila, kakor da bi ga ne hotela več izpustiti. Nekaj ji je pravilo v srcu, da če ga enkrat izpusti, ga ne bo nikoli več

imela.

»Stisni me, stisni me! Poljubi me, Ciril.« je prosila. »Oh, Ciril! V Belgiji je mnogo deklet in ... in so razvajene. Tam boš hitro pozabil name.« je tiho šepetala.

»Ne, ne! Jaz te ne bom nikoli pozabil. Morda boš ti mene, ko me ne boš videla več pred očmi.«

»Ne, nikoli te ne bom pozabila.« je objela Irena. Spet sta šla molče naprej. Bil je lep večer. Luna je jasno sijala, obsevala branine in dolino. Pri Devici Mariji se je oglašil zvon. Zvonilo je uro noči. Prišla sta do Potokarjeve hiše. Šla sta po stopnicah in se ustavila na balkonu.

»Ne govori tako, ljubček moj! Še bova skupaj, še.« je odgovorila ona in se privila k njemu. Prijel jo je za kito in rahlo ovil okrog svoje roke, ter še enkrat strastno poljubil njene vlažne ustnice. V orehu, pred hišo, je zaskovikala sova, a se nista zmenila zanjo. Poljub je bil dolg. Na njunih zdravih rdečih licih se je pojavil mesečni svet. V tem zadnjem in strastnem poljubu sta oba zaprla oči, a zaprte veke niso mogle zaustaviti solz, ki so jima tekale po licih. Šele ko so se odprla hišna vrata, sta sprevidela, kje sta. Vrata je bila odprla mati, ko je vrgla vodo na gnojšče, a jih je hitro za seboj zaprla, ko je videla, kar ni bilo več za njene oči.

(Se nadaljuje)